

СВОБОДА

UKRAINSKYI SHCHENNIK UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc., 30 Montgomery St., Jersey City, N.J. 07308.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1103 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Передплата: на рік — \$30.00, на пів року — \$16.00, на 3 місяці — \$9.00. Для членів УНСОУ 65% м.с. За кожну зміну адреси — 25¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріали, незалежно від авторства. Авторі, які хочуть, щоб їхні матеріали не були використані в інших виданнях, повинні зазначити це в листі до редакції. Редакція не відповідає за зміст оголошень. За зміст оголошень Редакція не відповідає.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Новий столітєвий крок

Новим столітєвим кроком в розвитку вільного українства та зусиль, щоб про таке вільне українство можна було говорити і там, де воно насамперед належить і повинно бути, в Україні, оправданно можна вважати заснування Постійної Конференції Українських Студій в Гарварді та відбуту там минулого тижня першу основоположну зустріч цієї Конференції. "Столітєве" значення цієї Конференції визначає вже саме її створення, як головної і причини і мета, з'ясовані в резолюціях: смертельна загроза для українства від насильно насаджуваної в Україні штучної концепції "радянського народу", що є прямим продовженням ганебного Емського "указу" з-перед сто років, та мобілізація українського інтелекту для найбільш ефективного в наших обставинах і можливостях боротьби проти цієї смертельної загрози. В гідних резолюціях м. і. сказано: "У почутті своєї відповідальності перед українською нацією та історією, Постійна Конференція українських Студій в Гарварді (ПКУС), як репрезентатив українського інтелекту поза межами батьківщини, переирає на себе ініціативу в обороні окремих частин української культури та перестерігає українське громадянство, що теперішній загроза національної катастрофи таких розмірів, що для її відвернення треба змобілізувати навіть засоби на "чорну годину", бо ця "чорна година" саме тепер і прийшла.

Важливості заснування згаданого ПКУС не можна б перецінити з багатьох мотивів. Насамперед треба ствердити, що це в наші дні це не перший збірний і авторитетний голос про наявність цієї русифікаційної смертельної загрози та про потребу мобілізації всіх наших сил, зокрема інтелектуальних, для боротьби проти неї. Заснування ПКУС було рівночасно і першим практичним проявом такої мобілізації, черговим проявом якої буде заповідне видання "Віолі книги" про русифікаційні етноциди в Україні. Коли ж додати до цього, що на першій зустрічі ПКУС були заступлені та виступали представники двох десятків американських і канадських коледжів і університетів та що зустріч і заснування Конференції мають за собою авторитет найбільш престижного Гарвардського університету, тоді й матимемо уявлення про той справді столітєвий крок, що його зроблено вже не тільки в обороні, але й для рятунку смертельно загроженого українства.

Можна і треба сподіватися та очікувати, що за цим першим кроком підуть інші та що українська громадськість у вільному світі відгукнеться на нього якнайбільш переконливо, що буде рівночасно і великою заохотою для нескореного українського народу на батьківщині в його нерівних змаганнях за своє "бути чи не бути".

Універсальність людських прав

Минулої неділі, 6-го червня, державний секретар Генрі Кіссінджер, починаючи свої 8-денні відвідини Латинської Америки, заявив у Санто Домінго, що країни Західної Півкулі мають особливий обов'язок підтримувати та поширювати стандарти справедливості і волі та підтримувати й шанувати людські права, бо якщо ці права не можна буде забезпечити в цій частині світу, де права індивідуальної особи відігравали та відіграють таку важливу історичну роль, то вони будуть загроженої в усіх інших частинах світу.

Промова Кіссінджера була специфічною звернення до конференції міністрів закордонних Організації Американських Держав (ОАД), яка проходить в Сантьяго, Чіле, але державний секретар в цій промові висловив незаперечну істину: людські права мусять бути універсальними, тобто, шануваними в усіх державах світу.

Однак, як відомо, дійсна ситуація дуже далека від ідеальної. Незаперечним є те, що в багатьох країнах Південної Америки, наприклад, в Чіле, Бразилії, Парагваї, Уругваї та деяких інших, уряди порушують політичні та загальнолюдські права своїх громадян.

Проте, найбільшими порушниками людських прав є уряди комуністичних держав, зокрема уряд СРСУ, який країні нема такої великої кількості політичних в'язнів, як в СРСР, заборотених в'язнів, концтаборів чи закладів для умововорих. В жадній іншій державі світу урядові чинники не порушують так брутально власної конституції та законів, як у СРСУ — московській імперії. Нїде нема такої строгої контролю над приватним життям громадян і такого знущання над інкодумачими, як в СРСУ. Нїякий інший уряд не веде такої жорстокої політики асиміляції, як уряд СРСУ, який хоче, щоб всі народи цієї імперії злилися в один формально нїби якийсь "совєтський", а фактично в російський народ.

Хоча речники Москви в Об'єднаних Націях та в інших міжнародних форумах часто виступають в ролі нібито "оборонців людських прав" громадян Чіле чи інших держав, то світ добре знає, що цими виступами совєтські лідери чи амбасадори стараються відвернути увагу від факту, що саме Совєтський Союз є найбільшим порушником людських прав.

Останніми доказами того, що світ добре обізнаний з дійсною ситуацією в Совєтському Союзі, є листи, вислані недавно 20 американськими сенаторами та 78 конгресменами до генерального секретаря КПСР Леоніда Брежнєва, в яких американські законодавці протестують проти знущання совєтських властей над українським істориком Валентином Морозом, зокрема висловлюють затримання тим, що його перевезено з Владимирської тюрми до Сербського Інституту судової психіатрії, тобто, до горезвісної "психушки", до якої раніше був заборотений Леонід Плющ і багато інших дисидентів, та вимагають, щоб совєтські власті звільнили невинного Мороза та дозволили йому, разом з родиною, виїхати до ЗСА, де він міг би зайняти пост викладача в українському Науковому Інституті Гарвардського Університету. Заклики 98-ох американських законодавців в справі звільнення Валентина Мороза є ще одним ствердженням, що людські права мусять бути універсальними, тобто, шануваними в усіх державах світу.

Ярослав Курдюк

НЕДОЛІКИ В АМЕРИКАНСЬКІЙ ЗАКОРДОННІЙ ПОЛІТИЦІ

В останніх кількох тижнях можна зустріти в американській пресі досить поширену критику американської політики за кордоном. У цій дуже часто поважній і незалежній критикі забігають голос в однаковій мірі політичні видатчі й чимало відомих коментаторів, які, маючи за собою довголітній досвід, визнають у всіх "світлах і тінях" цієї складної справи.

Як і можна заздалегідь здогадатися, головне вістря критики звернене проти секретаря Кіссінджера, якому признається така осяга в закордонній політиці, як наслідок політичних спільнуків із Китаєм, чи детант із СРСР, що його метою було довести до згоди між Вашингтоном і Москвою. Але при цій нагоді робиться секретареві Кіссінджеру замітки, що за час свого семилітнього перебування у Вашингтоні й Москвою. Але при цій нагоді робиться секретареві Кіссінджеру замітки, що за час свого семилітнього перебування у Вашингтоні й Москвою.

Чимало сенаторів залишилися тієї думки, що Кіссінджер, не зважаючи на безспірну талановитість та ерудицію, є людиною, яка обманювала Конгрес у таких важливих справах, як В'єтнам, Близький Схід, Кипр і Панамериканський Канал. А в пресі зроблено йому заміт, що він, мовляв, допомагає свідомо комуністичним диктаторам ("Нью Йорк Таймс", з 9-го травня 1976 р.). Найбільша опозиція до секретаря Кіссінджера походить з середовища республіканських конгресменів і політичних діячів президента Форда з Білого Дому. Провідник меншості Дж. Д. Родесс заявив нещодавно, — дуже зрештою тактовно і влучно, — що, мовляв, Кіссінджер знає найкраще, коли йому слід було висловити думку, що він у найближчому майбутньому хоче відійти від активної політики.

У міжчасі у пресі появилось багато різноманітних міркувань на тему того, що властиво стало основною притокою до такого "прискореного падіння" популярності секретаря? Деякі аналітики висловлюють думку, що, поминувши вже детант із СРСР і конференції в Гельсінкі, як два "головні козирі", що їх програв Кіссінджер із несповторимою шкодою для ЗСА, черговою його невдачею був Близький Схід.

Однак тому, що довір'я до Кіссінджера в Савдівській Аравії зовсім піпнуло, а відносно ці ЗСА дуже таки "похолоділи", деякі із цих гігантських планів індустріалізації вже перекинуто до Японії, Франції, а частково навіть і до Великої Британії. Чергові вивади своєрідного недовір'я секретареві висуються у зв'язку з тим, що поставе питання, яке становить для Близького Сходу.

Степан Чорний

ВІД "ЕМСЬКОГО УКАЗУ" ДО XXV З'їЗДУ КПСР

II

Разом із урядовою реакцією почалася реакція і в російському суспільстві, між іншим, під страхом польського повстання (1863-1864). В пресі почали появлятися обвинувачення за "сепаратизм" — саме цей термін узято з боротьби між північними Американськими Степами, що саме тоді вели між собою завзяту домашню війну. Почали лузати обмовні вислови Каткова, який же недавно приймав у редакції "Московських ведомостей" пожегерт на українські книжки, а тепер раптом очувався і сказав Миколі Костомарову: "Лучше бросить эти деньги... Бог с ними — они жгутся!"

Російська реакція преса загалагула про зв'язки українства з польським повстанням, хоч поляки з свого боку цукували українців як "гайдамаків", і доносили на них російській адміністрації. Почалася та хаотична плутанина щодо українського питання, яка надто дає взнаки, тим, що вороги його навіть не розуміли ясно причин свого ворогування, пускаючи в дію було найфактатичніші обвинувачення, проти яких руки були зв'язані з-за браку власної преси й цілковитої байдужості російської прогресивної інтелігенції. Було це положення, в якому українська справа відійшла до самого 20 століття.

В 1872 році було дозволено відкрити Південноруський Відділ Географічного Товариства в Києві. Це товариство об'єднало й оживило діяльність українських статистиків, етнографів та інших учених, що досліджували свою батьківщину. Цілком природно знов виникло питання про народне навчання. У 1873 році М. Костомаров почав говорити

М. Л-ий

КУБІНСЬКІ ЖОВНІРИ — АНГОЛЬСЬКІ ГРОМАДЯНИ

Тижневик "Jeune Afrique", який появляється в Парижі (а видан його тунізький Веліх Бен Ямед) помістив кореспонденцію аргентинського журналіста Маріо Мареро про теперішні відносини в Анголі. Свій допис починає він такими словами: "Чи Ангולה це африканська країна? Чи може вона є першим членом констеляції африкансько-американських степів? Чи це два континенти, що існують на берегах Південного Атлантичного Океану, які так дуже мало знають про себе, порозуміються між собою, щоб закляти Союз? Південний американець не може дивитися на Анголу так, як дивиться європеєць. Не дивлячись на все те, що відділює Африку і Латинську Америку, все таки братерське порозуміння і спільна мова можуть допомогти створити такий союз".

Діля, що був приятелем де Голя і прихильником президента Тунісу Бургоїни, є тепер співредактором місячника "Квєстіонаріо", першого латинсько-американського журналу, вповні присвяченого народам Третього Світу, переважно тим, що в Африці. Місто Луанда в Анголі пригадує Дізавіо Ріо — де Жанеїро, бо мешканці його говорять по-португальському й по-африканському, деякі чорні, деякі білі, які одружуються між собою. Він вірить, що 9.000 кубінських жовнів в Анголі залишаться там, а багато з-поміж них уже поженалися з місцевими дівчатами.

Одна річ здається певною, — каже він, — кубінці не вступляться. Навіть якщо Кастро хотів би, щоб вони вернулися. Жовніри перетворилися у співробітників. Вони напевно осунуться сім! і стануть ангольцями. Як такі вони встановлять одну із численних складових частин ангольської нації, яка тепер твориться. Країна без сумніву буде перебудована, а її природні багатства дають змогу її громадянам дивитися вперед і сподіватися добробуту, але це вимагатиме чимало праці змодернізувати про сільську країну й побудувати продуктивні фабрики.

В усьому разі ця частина Південної Африки напевно створить нову культуру з корінням, що сягає вгледь на 500 літ, бо власне так довго негрів і латинських американців проживали поруч... Тому можна передбачити, що те змишання людей, яке створює свою власну музику, своє мистецтво напевно створить і свою власну політичну структуру, щоб на ній збудувати першу африкансько-латинську американську державу в історії людства.

КУК повідомляє про зміни у Всеукраїнському Фестивалі для хорів і танцювальних ансамблів

Вінніпег. — Комітет Українців Канади інформує всіх заінтересованих, що Всеукраїнський Фестиваль КУК, запланований на 20 червня 1976 р. у Вінніпегу, не відбудеться, бо за обставини новими нормами пріоритету для фонду багатократності неможливо одержати від уряду в Оттаві потрібні 25,000 на транспорт хорів і танцювальних ансамблів.

Згідно з новим домовленням КУК з міністерством багатократності в Оттаві і по порозумінні із заінтересованими організаціями, завершення цього фестивалю відбудеться в наступний спосіб:

Для хорів, нагороджених Районними Фестивалами в Едмонтоні, Вінніпегу і Торонто:

Обі півні (одна обов'язкова і одна за власним вибором), які хори приготували для участі у фестивалі, будуть зареєстровані у професійних студіях для рекордування музики в місті осідку кожного хору. Зареєстровані ленти будуть переслані до Централу КУК для оцінки журі.

З тих лент звукозапису буде видана спільна довготрайна пластинка (ЛП Рекорд) з поданням загальної характеристики і підкресленням позитивних вартостей для кожного хору, як Пластинка Всеукраїнського Фестивалю КУК, як і п'ять платинок, по одній для кожного з п'яти хорів, будуть зареєстровані і професійно зредаговані на кошт гурту одержаного Централю КУК. Іх видання та розпродажу в Канаді і поза Канадою займеться фірма Ві-Рекордс у Вінніпегу, за зворотом 15% "проліт", з чого 10% одержать хори, а 5% централу КУК на потреби їх культурної діяльності.

Для танцювальних груп, замість виступу на фестивалі у Вінніпегу, була запропонована можливість на кошт додаткового "гренту" від уряду в Оттаві виступити 30 і 31 липня 1976 р. на Українському Фестивалі в Давіні і в цей спосіб закінчити фестиваль КУК. Але давати Давініський Фестиваль не можна було прийняти, бо один з ансамблів в тому самому часі за попереднім контрактом мусять мати виступ поза Канадою.

Про науково-популярні книги українською мовою. Але такий радник і голова Київської археографічної комісії Михайло Юзефович¹⁰) виступав в "Московських ведомостях" і в "Киянській". Повідомлення Юзефовича було тривожним сигналом для рішучої дії. У Петербурзі зібралася комісія з міністрів внутрішніх справ і народної освіти, оберпрокурора "Святого Синоду", шефа жандармів і Юзефовича. Комісія ця запровадила такі обмеження:

1. заборонили дозвіл будь-яких українських книг і брошур з-за кордону.

2. друкування і видання українських творів та перекладів у Імперії заборонити, крім: а) історичних документів і пам'яток та б) художніх творів, з яких перші наказано друкувати, дотримуючись правописку оригіналу, а другі — без будь-яких відхилень від загальноприйнятого російського (великоруського) правопису і лише після розгляду рукописів у Головному управлінні в справах друку.

3. Українські спеціальні вистави та читання, а також слова при нотах заборонити¹¹).

Ці ухвали подали імператорові Александру II, який тоді перебував на лікуванні в Емсі, і там ухвалили, "Високайшого затвердження". Так виник "закон" з 18-30 травня 1876 року, але опублікований не був¹²). Автор цього ганебного акту давав собі справу, який страшний злочин чинять вони багатовищою українською народів. В першу чергу вони болячись гострої реакції українства супроти цього ганебного етновбивчого акту. Ті, кого цей "Емський указ" найбільше стосувався, поволі догдувалися про його існування, не одержуючи книг, що їх вписували в Галичину, та одержуючи відмовлення на публікацію без "а" та "я", марно добиваючись дозволу на українську виставу або концерт, чи знаходячи в рукописах своїх збірників дозволених тільки нот. На прикладі принципів почали доводитися про цей ганебний указ російського уряду років через два-три по його затвердженні із статті "La liberte en Russie" в "Revue des deux mondes", куди в-

Лєся Лисак

ІСПИТ ЗРІЛОСТІ

Тоді звали його матурою. День мавати був для тих, що цей іспит зрелості складали, найважливішим днем у їхньому тодішньому житті. Це були, — як тоді казали, — "двері в світ". Широкий світ, який з-поза шкільних мурів, в яких тоді панувала сувородисципліна, видавався дуже привабливим. Який він був насправді, абітурієнти не знали. Може деякому приходило на думку, що великого добра й радості у цьому світі не так то й багато, — це були роки світової кризи, безробіття, — та більшість молодих людей про те не думала. Головним було те, що вже не треба буде більше навчатися; головним було те, що не треба буде більше боятися "двійки", не треба буде рецитувати з пам'яті про Цезаря, що здохнув Галлію, поділеву на три частини; не треба буде у шкільній мові розв'язувати проблем Фавста, і можна буде з приємністю кинути в кут усі логаритми з їхніми третіми коренями! Що вже наразі буде свобода — воля! дівчина піде без опіки вчителів на перший справжній бал, а юнак відважно й відверто закурити першу цигарку в присутності старших, батьків, вчителів.

Які прекрасні і водночас наївні були ці молодечі мрії! Коли їх згадувати, згадуючи той незабутній матуральний день у перших днях червня, появляється меланхолійна усмішка. Що ж б дало, щоб ще раз пережити колішні шкільні "турботи" разом з Цезарем, Фавстом і навіть з нещобленими логаритами! Як вони були легкі у порівнянні з усім життєвими труднощами, які стрінулися у вимірному широкому світі, у дорослому житті... І може б я не гадувала матурального дня, який тоді видавався рідкісним, а тепер є тільки як одним спомином, коли б не масіновий кущ. Він росте під нашою емігрантською хатою на нерідній землі і щорічно пригадує мені, що іспит зрелості не скінчився того червеного дня. Що у шкільному світі ми постійно здаємо щораз то нові іспити. І вони куди важчі від того дбайливо пригтованого матурального іспиту.

Коли ми його складали, в інститутському саду у Петербурзі п'яні палили чудові жасмінові кущі. І хоч зривати віття з кущів було заборонено, для абітурієнтів робили винятки. Адже вони були тоді "героїчними дітьми". Ім дарували квіти, зашивали гратуляціями, побажаннями, поцілунками. Усі раділи щастям, їхнім успіхам. Пошастало мені тоді дістати найкращий жасминовий букет у житті. І з цим букетом, символічно, я пішла у життя. Це значить — з вірою у красу, доброту, щляхетність, зрозуміння, алтруїзм, — усім, що вловлювали у нас у добрий школі...

Нічия вина, що ніжні пелюстки жасминового квітки осипалися разом з ілюзіями. У школі не вчили, що життя є тверде, і що в ньому багато прикрого, несправедливого, жорстокого. Добре, що не вчили: людина мусять починати життєвий шлях із ясністю в душі, з ідеалізмом. Не попередити також, що "іспити зрелості" тривають так довго, як людина живе. І ось ми їх здаємо щоденно. Теперішні батьки здають раз-у-раз іспит перед своїми славними дітьми. Іспити любові, зрозуміння й посвяти приходять природно. Та інші "іспити" є куди важчі. От, переконали достоянстві снів і дочок, що батьківський авторитет у теперішніх часах не є старомодною вигадкою, але нічим актуальним законом, без якого родина не є справжньою родиною. Що без допомоги життєвого досвіду батьків, життя молодих зовсім не буде таке рожеве, як ми тепер здаємося. І ще трудніший іспит: доказати достоянстві дітям, що збереження українського "я" у ділі, а при тому в мові — це теж не перестарілий погляд! Це пекуча кончестіть самозбереження, зокрема тепер, коли на рідних землях йде наступ на знищення української тожності. Зокрема тепер, коли в цілому світі навіть найбільше відсталі народи добиваються своїх національних прав. Це дуже важливий іспит, і дає Господи сили тим батькам, які його повсякденно здають!

Ті, що не мають дітей, здають постійно іспит із своєї праці для української справи. Він теж не легкий. Деякі люди розчарували у праці на народній ниві, і людина каже собі: "моя хата с краю, хай роблять інші, як хочуть". І катастрофічно зменшується число тих, яких праця дає реальні висліді. Одні відходять у вічність, другі відсуваються від всякої відповідальності. Ех, яким легким був матуральний іспит у порівнянні з вищегаданим!

Усі, що працюють для прожитку, — а ми, українці, вже відомі з того у світі, що є обов'язковими, соціальними, високоінтелектуальними, працями, — теж щоденно "здають іспит" перед своїми зверхниками із свого вміня, досвіду, видержливості. Як вже не раз згадувала, догодити зверхникам не легко. Чомусь вже так є, що чим більше людина зі себе дає, тим більше від неї вимагають... Зокрема, коли на праці немає так "званої", "протекції", тобто незаслуженого фаворизування, бо, скажімо собі відверто, на жаль, часто не важко, що людина знає, але кого знає із зверхників... І доводиться щоденно доказувати, що людина — працянник знові заслуговує своїм викладом праці на ту платню, яку їй дають. Щоб прожити, людина платять великим зусиллям і здоров'ям. Та ще й дякує Богові, що має правлості жасминового квітки

(Закінчення на стор. 3-4)

домості могли проникнути з брошури М. Драгоманова, що в ньому подав на Паризький з'їзд письменників.¹³)

(Продовження буде)

¹⁰) Катков М. І. (1818-87) — рос. журналіст. В молодості поміркований ліберал, а починаючи з другої половини 50-х рр., він став провідником консервативного славофілства. Його журнал "Московские ведомости" був могутньою силою серед російських славофілів-шовіністів.

¹¹) Собренов С., стор. 48.

¹²) У 1846-1858 рр. — попечитель Київської навчальної округи.

¹³) Тимошенко П., стор. 309.

¹⁴) В оригіналі Емського указу говориться: "1876 г. Государь Император в 18/30 день прошедшего мая Высочайше повелеть соизволил: 1. не допускать ввоза в пределы Империи без особого на то разрешения Главного Управления по делам печати каких бы то ни было книг и брошюр, издаваемых за границей на малорусском наречии; 2. Печатание и издание в Империи оригинальных произведений и переводов на том же наречии воспретить за исключением лишь: а) исторических документов и памятников и б) произведений издательской словесности не с тем, чтобы при печатании исторических памятников безусловно удерживалось правописание подлинников; а произведений же издательской словесности не было допускаемо никаких отступлений от общепринятого русского правописания и чтобы разрешение на печатание произведений издательской словесности давалось не иначе, как по рассмотрению рукописей в Главном Управлении по делам печати; 3. Воспретить также различные цензурные представления и чтения на малорусском наречии, а равно и печатание на таком же текстом к музыкальным нотам". Цитуємо цей оригінал за Собреном С., Історія українського письменства, том II, стор. 142.

¹⁵) Тимошенко П., стор. 309-310. у 1876 р. Михайло Драгоманов, за підтримкою рос. письменника І. Тургенєва, виступав з протестом проти "Емського указу" на міжнародному літературному з'їзді в Парижі, див. наш голос, ч. 6, травень 1976, стор. 6.

ІСПИТ ЗРІЛОСТІ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

цю, бо про працю тепер дуже важко.

Ні, іспит зрілості не закінчився того червневого дня. Він був тільки першим у складному житті, яке на нас чекало. Щасливі ті, яким щоденні іспити вдаються успішно! А для тих, яким вони приходять сутужно, є потіха: кожна невдача загартовує. По кожному невдалому іспиті людина мусить собі сказати: вчуся із своїх помилок, другим разом зроблю це краще. І напевно вдруге цієї самої

помилки свідомо не повторює.

Віліс, пахне, чарусе жасминове квітла. Нагадує мрійливий день, коли невідомий світ видавався таким привабливим, а життя таке обіцяло. Добре, що був такий день. Він асоціюється із корінням жасминового куща: вітки можна зривати, та коріння залишається і швидко відростає. І дає силу зеленіти й цвісти кущеві. Хай нам усім наша колишня молодість дає силу здавати щоденні іспити життя!

НЕДОЛІКИ...

(Закінчення зі стор. 2-ої)

У дальшому Кіссінджер прикрі допомогою другої муніципальності до політичного лідера в Анголі, "президентів" Нето-ві, що заволоділи цією країною при допомозі московсько-кубинської збройної інтервенції. А ще ж так недавно, — продовжує Джонсон, — той же сам Кіссінджер "розпинався" за допомогою явного протикомуністичним фракціям, які воювали проти комуністичного насильства. І тепер, — той сам секретар Кіссінджер найсуворіше засуджує "білий уряд" меншості в Родензі. Але ми доі ніколи не чули, щоб за сім років своєї політичної діяльності він будь-коли засудив найжорстокіший, меншневий уряд комуністичної партії, яка по-рабовласницьки царює над 250 мільйонами "новопосталою" та кістками і кров'ю "добровільно об'єднаного" т. зв. "радянського народу". Тому тепер, коли Немізіда протиставляє свою справу до владу руку і каже Кіссінджеру відійти, мабуть, без будь-якого жалю доведеться тільки сказати: "Сік транзіт глорія мунді"...

Але ми приглянемося точніше до дійсності і постараємося проаналізувати останні потягнення нашого теперішнього уряду, — пише у "Н. Н. Тайме" Т. Л. Джонсон. Із грошей, які виплачують своїми податками американці, багато укладається на допомогу комуністичним диктаторам. Ось, для прикладу, дається допомогу у висоті 125 мільйонів доларів президентів. — а насправді комуністичному диктатору. — Мозамбіку, Мачелеві, який явно проголошує, що Мозамбік — це перша і правдива марксистська держава на африканському континенті.

Українська Православна Церква
св. Троиці в Ірвінгтоні, Н. Дж.
836 Lyons Avenue, Irvington, N.J. 07111

цим повідомляє Громадянство, що
дня 13-го червня 1976 року
в ДЕНЬ СВ. ТРОИЦІ — відбудеться

ХРАМОВЕ СВЯТО ПАРАФІН

Урочисте святочне ВОГОСЛУЖЕННЯ розпочнеться о год. 9:30 ранку, яке відправити Митроф. Прот. о. Д-р ЮРИЙ ШУМОВСЬКИЙ в службі о. Протодіакона В. ПОЛІЩУКА та євхаристію ДУХОВЕНСТВА.

Після Богослуження —
Святочний Обід
з МІСТЕЦЬКОЮ ПРОГРАМОЮ.
Всіх Гостей будемо сердечно вітати.
НАСТОЯТЕЛЬ ЦЕРКВИ
І ПАРАФІАЛЬНИЙ УРЯД

Показ українських писанок в Атланті

Атланта, Дж. (В. Воронський). — Протягом 12-16-го квітня заходами Асоціації Українців Стейту Джорджія, відбувся показ українських писанок в Леноксі, Сквер Молі в Атланті. Ініціатива цієї виставки вийшла від Д. Лозинського, який працює в одному з найбільших департаментових торговельних підприємств Річеса в цьому місті. Ця фірма не тільки поглинула на цю виставку, але фактично вона зробила все можливе, щоб технічно цю виставку належно і факто оформити.

Цей показ пройшов успішно. При всіх ахочових джерел цього підприємства красувалося велике оголошення, яке звертало увагу покупців на цей показ. На оголошенні великими буквами вдруковано: "Українська рука прикрашувала писанки". Організаційну працю при цьому вміло перевела Орієна Палюх-Фішер. Виявилось, що між українцями в метрополітанній Атланті було досить багато гарно розписаних писанок. На цей показ вони їх радо вивозили. Під час показу і демонстрації способу писання писанок завжди були присутні кожного дня дві українські жінки, які давали зацікавленим потрібні пояснення, а це: Орієна Палюх-Фішер і її сестра Оля Ставнича з Нью Йорку, Надія Дайковська і Геня Йодер, Люба Кучмак і Олександра Воронська. Іруся Гайдук, Тереса Лозинська і Джон Слоновська. Ім також допомагав п'ятилітній Мисю Ставничий.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ

УНСОЮЗУ!

Градудация у Манор Джуниор коледжі

Академічний рік 1975-76 у Манор Джуниор коледжі проминув швидко, а після нього настав час збирати оцінки праці з цього річного навчання.

Ними були дипломи, що їх одержали ті всі студенти, які склали всі іспити й тим способом показали гідність одержання тієї нагороди. Всіх студентів і студентів, які одержали дипломи було 65. 3-го ступеня, "Асошіат у Сасис" одержала 30 студентів, ступеня "Асошіат у Арте" — 14 студентів. Свідчення Майстерності в Стенографії — 1 студентка, Свідчення з Правничої Стенографії — 6 студентів. Дипломи з "Ріл Естейт" 14 студентів і студентів.

Градудацийні торжества почалися у четвер, 6-го травня, о год. 5:00 вечора. Божественною Літургією, що її відслужив о. М. І. Любачівський. На ній, крім градуантів приступило до св. Причасті велике число батьків і градуантів. Нагороду від Т-ва Алюміній передала п. Аїлін Кверолі, президентка того Товариства.

Похід градуантів, членів факультету, адміністрації й гостей почався о год. 6:45 від бібліотеки коледжу, дорученою Факсе Чейсу до залі Манор коледжу, під звуки маршу, взятого з опери "Аїда", що його відіграла на фортепіані Галла Мазурок. Молитву, англійською мовою провів о. монс. Роберт Москаль, канцлер Української Католицької Церкви.

Після його промови, під звуки фортепіанового маршу, що його знову виконала Галла Мазурок, градуанти, члени факультету, адміністрації й гості опустили залу. Після тих торжеств у студентській залі відбулося мале-ньке прийняття для гостей і членів факультету.

В пошану пам'яті с. п. кол. старшини УГА
інж. Володимира Кочергана
на Дар Українським Воїнам Інвалідам, зложили:
по 10.00 дол. — В. П. Кочерган, В. І. К. Луцишин, Д. І. О. Федяк, Я. І. М. Бєльс, Н. І. Н. Ніку, З. І. В. Ромаш, д-р В. Сленський;
по 5.00 дол. — В. П. Я. І. М. Гісє, О. Березницький, М. Кляшницька, М. Чайківська і Е. Полюк;
по 3.00 дол. — Н. Мартинюк та по 1.00 дол. — В. Урбан і О. Лєба та 30.00 дол. працівники з Джефферсон Шпін-тали. Разом 130.00 дол.

ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ КЛУБ в НЬО-ЙОРКУ
164-й ВІДДІЛ СУА

П'ятниця, 11 червня 1976 р.
ПРОЩАЛЬНИЙ ВЕЧІР
СЕЗОНУ 1975-1976 і ДОТЕПЕРІШНЬОГО
ДОМІВКИ ЛМКОБУ
ПОІЗДКА ПО АНГЛІЙ, ФРАНЦІЙ, ШВАЙЦАРІЙ
ТА ІТАЛІЙ В ПРОЗІРКАХ —
з поясненнями

Христини Наєроцької
Початок — год. 8-ма веч.

НЬО-БРАНСВІК, БАВНД БРУК і ОКОЛИЦІ!

ГРОМАДСЬКИЙ КОМІТЕТ ВІПАНУВАННЯ
ПАМ'ЯТІ СИМОНА ПЕТЛЮРИ

під протекторатом місцевого ВІДДІЛУ УККА

— вштовує —

АКАДЕМІЮ

присвячену 50-й річниці трагічної смерті
Головного Отамана і Голови Директорії УНР
СИМОНА ВАСИЛЬОВИЧА
ПЕТЛЮРИ

яка відбудеться

в неділю, 13-го червня 1976 р.

в год. 6-й вечора

в SCOTT HALL (Hamilton St. & College Ave.)
New Brunswick, N.J. — Rutgers University

В програмі виступи: ген.-полк. П. ШАНДРУК — ГОР
ДИВІЗІОННИК; ЮНІ ВАНДУРИСТИ; ДЕКЛЯМАЦІЯ.
Щиро запрошуємо всіх Українців взяти участь в Академії, щоб своєю участю віддати пошану великому
Синові України.

ЛІТНЯ ШКОЛА
УКРАЇНОЗНАВСТВА
в Гарвардському
університеті

Дякуючи жертвенності Меценатів ФКУ, ще є до диспозиції десять стипендій для студентів, які бажають вписатися на літні курси (кредитовані) українознавства в Гарварді.

Зголошення і прохання про стипендію треба вислати якнайскоріше на адресу:

SUMMER SCHOOL
HARVARD UKRAINIAN RESEARCH INSTITUTE
1581 Massachusetts Avenue — Cambridge, Mass. 02138

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗИЧНИЙ ІНСТИТУТ АМЕРИКИ, ІНН.
ВІДДІЛ ІРВІНГТОНУ І ПАСЕЙКУ
Неділя, 13-го червня 1976 року
Год. 5:00 по пол.

МУЗИЧНИЙ ФЕСТИВАЛЬ

з нагоди
200-РІЧЧЯ ЗСА і 100-РІЧЧЯ УКРАЇНСЬКОГО ПОСЕЛЕННЯ
В програмі:

КОНЦЕРТ фортепіанових творів американських і українських композиторів.
ВИСТАВКА експонатів мистецтва і адельти мистецтва, теперішніх і бувших учнів УМІ Нью-Йорку, Ірвінгтону й Пасейку.
У РОЗДІЛІ ЧАСТИНИ виграша мистецьких експонатів та вибір публікою найбільш успішних молодих мистців вечора з-поміж виконавців програми концерту й учасників виставки. Гостиння перекуска.
Програму концерту виконують учні ВІДДІЛУ УМІ Ірвінгтону й Пасейку: Т. Вабенко, Н. Гнат, Р. Гопалюк, Л. Гусак, І. Дач, М. Єсеноски, Н. Залізняк, М. Ільницька, Ю. Крик, М. Кузьма, Л. Олійник, О. Олійник, О. Сохан, М. Шевченко і Н. Шевченко.
Учасники виставки: В. Ваку, Ю. Ваку, М. Волчук, О. Гнатів, С. Гнатів, М. Голіната, М. Колєнська, Т. Ліщинський, Д. Ольшанівська, У. Ольшанівська, А. Пашак, З. Пономаренко, І. Пономаренко, Р. Робах, Олег Сохан, Олена Сохан, М. Сохан, В. Третяк, В. Турийський, І. Феденішин, М. Феденішин, О. Федоренко, М. Ходновська, В. Шевченко, Н. Шевченко, А. Шегедін, Р. Шегедін, Л. Яцусь, С. Яцусь і "Музичне Домілія".

ЗАЛІС УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ

140 Проспект Авеню, ІРВІНГТОН, Н. Дж.

ДОХІД призначений на закінчення УНДому в Ірвінгтоні.

БАТЬКИ! За життя замолу
вашим дітям з найстаршою,
найбільшою й найбагатшою
українською національною
установою поза межами
батьківщини, якою є
будущість, в нашій громаді
Український Народний Союз,
щоб запам'ятали ім'я країни
і вільному світі нового
свідомого члена!

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ

УНСОЮЗУ!

Ділимося сумною вісткою
з Родиною, Приятелями і Знайомими,
що в суботу, 5-го червня 1976 р., упокоїся в Бог
наша Найдорожча МАМА, БАБУСЯ і СЕСТРА

бл. п.

АЛЕКСАНДРА ТОМАШАК

нар. в Україні, вдова по бл. п. ІВАНОВІ.
ПАНАХИДА у вівторок, 8-го червня 1976 р. в похоронному закладенні Slinkowsky Funeral Home, 3535 E. Tremont Avenue, Bronx, N.Y. о год. 8-й веч.

ПОХОРОН в середу, 9-го червня 1976 р. о год. 10-й ранку в церкві Покрова Божої Матері в Бронксі, Н. Дж., на цвинтарі Кальварія.

В глибокому смутку:
донька — ВІРА ВОЙТОВИЧ з чоловіком
ПОСИФОМ
сини — ТЕОДОР з дружиною ДЖЕРМЕНІ
внуки — ВАРВАРА і ЛАВРІ
сестра — КАРОЛІНА ОЛЕНІК

Ділимося сумною вісткою
з Родиною, Приятелями і Знайомими,
що в суботу, для 5-го червня 1976 року
у Astoria General Hospital відійшла від нас у Вічність
наша Найдорожча
ДРУЖИНА і ТЕТА

бл. п.

СИЛВІЯ ПАСТУХ

уроджена в Україні 14-го лютого 1894 р.

ПАНАХИДА — 8-го червня 1976 р. о год. 8-й веч.
в похоронному закладенні Nast Funeral Home, Broadway & 37th Street, Astoria, N.Y.

ПОХОРОН — в середу, 9-го червня 1976 року о год. 9-й ранку з цього ж похоронного закладення до української католицької церкви Чесного Хреста в Асторії, а опісля на цвинтарі Mt. Olivet, Maaseth, I.I.

Горем прибиті:

чоловік — ІВАН

сестрички:

АННА ПАСТУХ
МАРІЯ ЗАПІНГЕР у Нью Мехіко
ВІНІФРЕД ВАСИЛИК — у Флориді
ФРЕНК ПАСТУХ у Гершей, Па.

Ділимося сумною вісткою
з Родиною, Тисямницями і Приятелями,
що з Волі Всевишнього відійшов у Вічність,
ненадібно, 16-го травня 1976 р.,
на 31-му році життя
наш Найдорожчий і Одинокий СИН

бл. п.

ГУСТАВ РЕВЮК

член Українського Народного Дому, Кредитової Кооперативи "Самопоміч" і 39-го
Відділу Українського Народного Союзу, воля Американської Морської Піхоти,
відзначений медалью у в'єтнамській війні.

ПОХОРОН відбудеться 18-го травня 1976 р. з української католицької церкви св. І. Хрестителя, якої Покійний був парафіянином, а відтак на цвинтарі тієї ж церкви в Спрингс-Хілл, Н. Дж.

У великому горю:
родичі — ВОЛОДИМИР і ЕЛЬФІДА
рідня — в Україні, Австрії і Аргентині

В хвилини нашого великого горя, Приятелі й Знайомі виявили до нас багато доброту і поспішили до нас з духовною розрадою і за це складаємо щиро-середню подяку, а саме:

Вечеснішим о. п.м. В. Середовичеві за уділення Найсвятіших Тайн і о. Р. Голєбів за відслуження Заупокійної Служби Божої і всіх похоронних відправ, зно-рушливі прощальні промови і відправлення Покійного на місце Вічного Спо-чинку.

П. мистронові Е. Крукові за звеличення похоронними піснями і хористам "Сур-ми" за спів в часті Панахиди.

Цицикам Петрові Песенському з родиною, Тимкові Шоробурі з родиною, Ми-колі Монюкові з Рому з родиною і Геленові Литвиці з родиною за все добре і по-радне виконання для нас в часі нашого великого смутку.

Другові-вокалі Бобові Роджерсові з дружиною зі Статен Айленд за участь в похороні.

Боякам-Друзям Морської Піхоти за прапор і прощання Покійного трихратно сально над його могилою.

Всім українським і американським Громаді за зложення вілків і квітів, Святих Служб Божих, добродійних дівчат, високою співчуття і всім (около тисячу осіб) Людям Доброї Волі за прощання Покійного в Остально Дорогу.

Похоронному закладенню Петра Маджа за дбайливе і вірцеве переведення похорону.

Замість трізниці, яка не відбулася з причини нашого великого болю — скла-даємо 200.00 (двісті) дол. на мальовання нашої церкви.

НЕХАН ВСЕВИШНІЙ ВІНАГОРОДИТЬ ВАС ВСІХ СВОІМИ ЛАСКАМИ.
ВОЛОДИМИР і ЕЛЬФІДА РЕВЮКИ.

